

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 9

22 март 2016 г.

по жалба на г-жа Лора Крумова с вх. № 03-003 от 29 януари 2016 г. срещу предаването “Папараци” на “БТВ медиа груп” излъчено на 28 декември 2015 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на ноември 2015 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Бисера Занкова
Бойко Василев
Весислава Антонова
Даниела Тренчева
Ивайло Цветков
Нели Огнянова
Райна Николова

изслуша доклада на Ивайло Цветков по жалбата на Лора Крумова с вх. № 03-003 от 29 януари 2016 г. срещу предаването “Папараци” на “БТВ медиа груп”, излъчено на 28 декември 2015 г., което според жалбоподателя нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии, свързани с правото на личен живот.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата на г-жа Лора Крумова е допустима, доколкото е подадена в срок, отнася се за нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл. 10, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, на 03 февруари 2016 г. жалбата бе изпратена на ответната страна с покана да изрази становище. Ответната страна изпрати своето становище на 12 февруари 2016 г.

II. ЖАЛБА

В своята жалба г-жа Крумова твърди, че на 28 декември 2015 г. предаването “Папараци” е излъчило кадри с нея и членове на нейното семейство, за които не е дала съгласие да бъдат заснети. Според г-жа Крумова кадрите са били заснети чрез нерегламентирано проследяване от страна на членове на екипа на предаването “Папараци”. В своята жалба г-жа Крумова призовава Комисията да предприеме действия и да уважи нейното несъгласие кадри с нея и нейното семейство да бъдат излъчвани от “БТВ Медиа Груп”.

III. НОРМИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

Според жалбоподателката, излъчените кадри в предаването “Папараци” нарушават следните разпоредби на Етичния кодекс на българските медии:

2.3 Неприкосновеност на личния живот

2.3.1 Уважаваме неприкосновеността на личния живот на всеки.

2.3.2 Ще избягваме публикуването на снимки и записи, направени извън обществените места, ако засегнатите лица не са съгласни.

2.3.5 Само особено важен обществен интерес може да оправдае намесата на медиите в личния и семейния живот.

2.3.6 Съгласно практиката на Европейския съд за правата на човека публичните лица се ползват с по-ниска степен на защита на личния живот и затова информация за техния личен живот може да бъде разкривана, но само когато се налага от обществения интерес.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

В своето становище “БТВ медиа груп” твърди, че не са нарушени нормите на Етичния кодекс на българските медии и по специално - че не е нарушена личната неприкосновеност на лицата в излъчения материал. В своето становище ответната страна се позовава на практиката на Европейския съд за правата на човека, като застъпва тезата, че “представянето на информация, отнасяща се до части от личния живот на публичните личности, следва да бъде съобразено с неговото право на лична неприкосновеност. Балансът между законовото упражняване и нарушението следва да бъде търсен. Балансът ще бъде нарушен, когато с представената информация, касаеща личната сфера на лицата, е позоряща и с нея се цели уронване на честта и достойнството на засегнатото лице”.

“БТВ медиа груп” смята, че при този случай личната неприкосновеност на г-жа Крумова и нейното семейство не е нарушена, защото материалът отговаря на изискванията на чл. 10 на ЕКПЧ.

Освен че отхвърля нарушение на чл. 2.3 от Етичния кодекс, медията обръща специално внимание на текста на чл. 2.3.6 от Етичния кодекс, като застъпва позицията, че заснетото лице е публична личност и се ползва с по-ниска степен на защита на личния живот. Обръща се внимание, че г-жа Крумова е била лице и водач в национални телевизии и участник в различни публични изяви, като по тази причина тя е разпознаваема от зрителската аудитория.

По отношение на твърдението за неправомерното заснемане, “БТВ медиа груп” се позовава на факта, че материалът е заснет на обществено място, а именно “тротоар пред отворено блоково пространство” и съответно няма нарушение на чл. 2.3.2. Също така ответната страна отбелязва, че няма нарушение на чл. 2.3.1 и 2.3.4 от Етичния кодекс, защото материалът не представя факти от личния живот на нито едно от заснетите лица, а акцентът е в противоправното поведение на публична личност, което дава право на предаването “Папараци” да излъчи заснетите кадри без с това да нарушава Етичния кодекс на българските медии. Според “БТВ медиа груп”,

твърдението на жалбоподателя, че е била нерегламентирано проследявана, е несъстоятелно.

Според медията, всички останали лица в репортажа са със замазани лица, което защитава тяхната лична неприкосновеност.

В заключение “БТВ медиа груп” отрича в конкретния случай да има нарушение на Етичния кодекс на българските медии, като отбелязва, че в материала не са излъчени позорящи за жалбоподателя факти или изображения и че случаят с г-жа Крумова не съответства и на фактите и обстоятелствата, предмет на обсъждане от Комисията за журналистическа етика и довели до постановяването на Решение № 25 от 25.07.2015 г. по казуса със сем. Паси. Основната тема на излъчения на 27.12.2015 г. материал с Лора Крумова е точно определено обществено укоримо поведение, а не отразяване на личния живот на публичната личност”.

“БТВ медиа груп” също така предоставя и писмо от Съвета за електронни медии с изх. № НД-05-94-00-29/05.02.2016 г., в което органът изразява становище, че по този казус няма нарушение на ЗРТ именно поради естеството на репортажа – “отразяване на нерегламентирано паркиране”.

V. ФАКТИ

Предаването “Папараци” на “БТВ медиа груп”, излъчено на 28 декември 2015 г., показва кадри на г-жа Лора Крумова и нейното семейство. Практика на телевизиите е да излъчват предавания, в които се използват скрити камери, като най-често такива технически средства се използват в разследващата журналистика. Жалбата на г-жа Крумова е срещу развлекателно предаване, в което основен обект на медийно внимание са публични и популярни личности, най-често от шоубизнеса, медиите и спорта. Според формата на предаването “Папараци” някои от тези известни лица доброволно участват в него. Други обаче са заснемани без тяхно знание като в предаването е утвърдена практика негови служители и/или сътрудници да проследяват и да записват съответните известни личности.

В предаването, излъчено на 28 декември 2015 г., около 65 секунди са посветени на Лора Крумова. В показаните кадри се вижда автомобил, за който глас зад кадър обяснява, че е собственост на г-жа Крумова и че превозното средство е паркирано в нарушение на Правилника за движение по пътищата. След това се виждат кадри на г-жа Крумова и на малко дете, които се придвижват към вход на сграда, а гласът зад кадър разказва, че това е нейният син. След това г-жа Крумова излиза отново навън и са показани кадри, в които тя разговаря с жена, за която гласът зад кадър гадае дали е нейна приятелка или съседка. Същият глас зад кадър също така коментира къде и как точно е паркирана колата, от която слиза г-жа Крумова, както и факта, че колата е паркирана на тротоар, по който г-жа Крумова нерегламентирано изминава няколко метра преди да поведе колата по пътя. В този момент водещата на предаването “Папараци” – Николета Лозанова, се включва с директно обръщение към г-жа Крумова, че не е редно да паркира на тротоара.

VI. МОТИВИ

След като се запозна с жалбата на г-жа Лора Крумова и със становището на ответната страна Комисията установи, че обсъжданият казус може да се отнесе към Решение № 25 на същата от 21 юли 2015 г., и цитира следното от гореспоменатото решение:

*“1. Понятието личен живот няма изчерпателно определение, но във всички случаи става дума за информация, която едно лице е разумно да очаква, че не може да бъде публикувана без негово съгласие. Публикуването на снимка и на видеозапис е намеса в личния живот, според практиката на Съда за правата на човека (вж. например *De la Flor Cabrera v Spain* (10764/09), т.30).*

...

3. Публичните личности имат по-нисък праг на защита, според установена практика на Съда за правата на човека.

4. По-ниският праг на защита на личния живот не означава, че публичните личности са лишени от защита. Наистина намеса е допустима и информация за личния им живот може да бъде разкривана според т.2.3.б. от Етичния кодекс на българските медии, „но само когато се налага от обществения интерес.“ И според актовете на Съвета на Европа „информацията за техния личен живот може да бъде разпространявана, когато това е от пряк обществен интерес за начина, по който са изпълнявали или изпълняват техните функции, като се вземе предвид необходимостта да бъде избегнато нанасянето на ненужна вреда на трети страни. В случаите, когато политическите фигури и публичните длъжностни лица привличат общественото внимание към личния си живот, медиите имат право да подложат на контрол тези части от него.“

Имайки предвид описаните обстоятелства, Комисията отчита, че поведението на г-жа Крумова по никакъв начин не привлича общественото внимание към личната ѝ сфера и излъчените кадри по никакъв начин не представляват част от обществен дебят за изпълнението на нейните функции като журналист и телевизионен водещ. В резултат на това Комисията смята, че действията на г-жа Крумова по време на записа не са от обществен интерес и решението да се записва тя и нейното семейство се дължи само на факта, че е разпознаваема като телевизионен водещ и журналист. Комисията е на мнение, че е налице стремеж към защита на нахлуването в личния живот на публични личности, като се използва понятието “оправдан обществен интерес”.

Основен момент в оценката на поведението на медията при репортажа с Лора Крумова, е т.нар. “профилиране” на публичната фигура, свързано с постоянното наблюдение и ако е необходимо – проследяване, с цел откриването на нарушение, което само по себе си може да оправдае коментар. Според Комисията практиката ‘fishing expeditions’ е получила отрицателна оценка в сходни случаи в Обединеното кралство като нарушение на етичните стандарти.

Комисията счита, че общественият интерес, макар и оправдан, не може да се обезпечи чрез насърчаване на проследяване на публичните личности.

Комисията не намира за убедително обяснението на медията, че единствената причина, поради която е излъчен записът с г-жа Крумова, е фактът, че тя не е спазила правилата за движение по пътищата, което е от обществен интерес заради публичния статус на заснетото лице. Според Комисията медията по никакъв начин не доказва, че

екипът на предаването “Папараци” е заснел г-жа Крумова на домашния ѝ адрес само защото тя е нарушила правилата за движение по пътищата. Като се вземе предвид дължината на репортажа, формата, в която е поднесен и обяснен на зрителите (с глас зад кадър) и обичайните методи за работа на предаването в миналото, може да бъде направен изводът, че екипът на “Папараци” предварително е заснемал жалбоподателя, като в процеса на нерегламентираното заснемане е попаднало на кадрите с паркираната на тротоара кола. Законът за движението по пътищата (ЗЗДП), както и Наредбата за паркиране на столична община позволяват паркирането на автомобил на тротоар в определени ситуации. Екипът на предаването “Папараци” по никакъв начин не доказва дали паркираният автомобил е в нарушение на ЗЗДП и/или Наредбата.

На второ място, дори да се допусне, че е налице “оправдан обществен интерес” в представянето на конкретно нарушение на правилата за движение, към което навежда становището на медиата, съдържанието на репортажа излиза извън обхвата на твърдяното нарушение.

Без да засяга правото на журналистите да извършват скрито заснемане не само в разследващата журналистика, но и когато става въпрос за морално укоримо поведение, Комисията приема, че следенето с цел “профилиране”, независимо от обоснования обществен интерес, не е добра практика и не следва да се насърчава. Според членовете на Комисията подобен метод за събиране на информация компрометира журналистическата работа. Като укорим в случая с Лора Крумова Комисията смята подхода със скритото заснемане на по-широки отрязъци от всекидневното на обществената личност, след което се подбират подходящите в определен контекст материали. Този подход на “профилиране” Комисията определя като несъвместим с изпълнение на задължението за опазване на правото на личен живот, доколкото заснемането само по себе си не се основава на оправдан обществен интерес, а такъв се търси в процеса на заснемане.

Комисията взема предвид, че съществува група от публични фигури, които обичайно се представят чрез елементи от личния си живот и дори се стремят да са в центъра на медийното внимание. Комисията намира за оправдана публикация, в която се излага на показ аспект от личния живот на публични личности с цел представянето на друга гледна точка, която допълва и добавя нови щрихи към публичния им образ. В крайна сметка, по-ниският праг на защита на тези личности предполага и възможността да се създаде възможно по-пълна представа за техния образ. В връзка с това, без да разделя публичните фигури в отделни категории, Комисията приема, че хората, които доброволно се излагат на показ, би трябвало да имат търпимост към проявявания към тях интерес. Стандартът на Комисията при преценката в такива случаи е, че е допустимо разгласяването на факти от личния живот на публични фигури, когато последните доброволно демонстрират пред публиката личния си живот.

Комисията приема, че в настоящия случай е извършено т.нар. “профилиране” на лицето за целите на откриването на укоримо поведение, което от своя страна да бъде предмет на репортаж.

Комисията се позовава на мотивите от свое Решение № 25 от 21 юли 2015 г. и намира, че казусът - повод за жалбата на г-жа Крумова, е достатъчно сходен с жалбата, довела до същото решение, и че обстоятелствата около настоящия случай са също толкова

сходни (и взимайки предвид факта, че предаването “Папараци” следва определени правила на формата си и съответно поради тези правила прибегва до един и същи метод за подготовка и излъчване на различни репортажи) и намира, че има нарушение по чл. 2.3 (във връзка с т. 2.3.1). Същевременно, Комисията намира, че намесата в личния живот на г-жа Крумова не е сериозна. Комисията смята обаче за неетично поведение както профилирането на обществена личност, т.е. нейното постоянно скрито заснемане с цел фокусирането на общественото внимание върху определени елементи на поведението или моменти от личния й живот, така и предмета на репортажа, който освен твърдение за нарушение на правилата на движението включва и допълнителен материал с г-жа Крумова – неотнормен към твърдяното в материала нарушение.

В допълнение Комисията взема предвид факта, че излъченият материал не представлява достатъчно доказателство, че жалбоподателят е нарушил правилата за движение по пътищата и съответно чл. 2.3.5 не може да бъде основателна причина за излъчване на материала.

След като се запозна с жалбата и след като проведе обсъждане по същество, Комисията по журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Комисията намира жалбата на Лора Крумова срещу Телевизия “БТВ медиа груп” за **основателна** по отношение на нарушение на чл. 2.3.1. от Етичния кодекс на българските медии.

Председател:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация “НСЖЕ”:*

Мехти Меликов